

Sygn. akt IV U 69/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 maja 2021 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Sławomir Górny

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 18 maja 2021 roku w Sieradzu

odwołania K. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 18.02.2020 r. Nr (...)

w sprawie K. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o kapitał początkowy

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala dla K. B. kapitał początkowy na 1 stycznia 1999 roku na kwotę 220 223,30 (dwieście dwadzieścia tysięcy dwieście dwadzieścia trzy 30/100) złote przy zastosowaniu WWPW kapitału początkowego w wysokości 250 %.

Sygn. akt IV U 69/21

UZASADNIENIE

Decyzją z 18.02.2020r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. ustalił K. B. kapitał początkowy na 1.01.1999r. w wysokości 212705,57zł. Do obliczenia pw kp oraz wwpw przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1.01.1985 – 31.12.1994; wwpw wyniósł 239,39%. Za okresy zatrudnienia w ramach stosunku pracy, za które nie udokumentowano osiągniętych wynagrodzeń - przyjęto kwoty minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w tych latach (2.01.1987 – 31.12.1989).

W odwołaniu od powyższej decyzji pełnomocnik strony ustanowiony w sprawie wnosił o zmianę decyzji i ustalenie kapitału początkowego z uwzględnieniem wwpw w maksymalnej wysokości 250%.

W odpowiedzi organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

K. B., ur. (...)

W dniu 13.01.2020r., K. B. złożył w ZUS wniosek w sprawie kapitału początkowego (**wniosek/akta ZUS**).

Decyzją z 18.02.2020r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. ustalił K. B. kapitał początkowy na 1.01.1999r. w wysokości 212705,57zł. Do obliczenia pw kp oraz wwpw przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1.01.1985 – 31.12.1994; wwpw wyniósł 239,39%.

Za okresy zatrudnienia w ramach stosunku pracy, za które nie udokumentowano osiągniętych wynagrodzeń - przyjęto kwoty minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w tych latach (2.01.1987 – 31.12.1989) (**decyzja k. 37 - 38/akta ZUS**).

W toku postępowania odwoławczego został dopuszczony dowód z pisemnej opinii biegłego sądowego z zakresu rachunkowości, który po zapoznaniu się z aktami sprawy, stanowiskiem stron procesu, aktami rentowymi oraz dokumentacją pracowniczą i płacową skarżącego, dotyczącą w szczególności okresu zatrudnienia w (...) w P., ustalił wysokość kapitału początkowego K. B. na 1 stycznia 1999r. w najkorzystniejszym wariantcie, oraz ustalił wskaźnik wysokości podstawy jego wymiaru, przyjmując wynagrodzenie w (...) w P. za lata 1987 - 1988 w wysokości 25.000zł. miesięcznie bez premii i za 1989r. w wysokości 75.000zł. miesięcznie bez premii (**k. 63/akta sprawy**).

K. B. udokumentował okresy pracy: Uniwersytet (...) od 1.10.1975 - 31.08.1979 - studia, Sąd Rejonowy w P. od 1.09.1979 - 31.12.1986, (...) Związek (...) w P. od 2.01.1987 - 31.03.1988, (...) od 2.01.1987 - 31.12.1989, (...) Spółdzielnia (...) od 2.01.1987 - 31.12.1991, (...) Zrzeszenie (...) P. od 1.04.1986 - 30.06.1989, Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) P. od 1.04.1989 - 31.12.1998 i dalej do 31.08.2002, Zespół (...) P. od 1.06.1990 - 28.02.1995. Razem do 31.12.1998r. udokumentowane okresy składkowe wynosiły 19 lat, 3 m- ce, 16 dni, tj. 231 m-cy, okresy nieskładkowe (studia) - 3 lata 11 m-cy, 15 dni, tj. 47 m-cy. Udokumentowane zostały wynagrodzenia za okresy jak niżej, które ZUS przyjął do wyliczeń: 1979r. od 01.09. - 11.200,00 Rp 7, przec. wyn. - 63.924,00, do 4 m-cy pracy 21.308,00, wskaźnik 52,56%, 1980r. - 35.100,00 Rp 7, przec. wyn. - 72.480,00, wskaźnik 48,43%, 1981r. - 41.320,00 Rp 7, przec. wyn. - 92.268,00, wskaźnik - 44,78%, 1982r. - 101.250,00 Rp 7, przec. wyn. - 139.572,00, wskaźnik - 72,54%, 1983r. - do 31.10. - 21.248,00 Rp 7, od 01.11. - 24.700,00 Rp 7, razem 145.948,00, przec. wyn. - 173.700,00, wskaźnik - 84,02%, 1984r. - 202.900,00 Rp 7, przec. wyn. - 202.056,00, wskaźnik - 100,42%, 1985r. - 245.526,00 Rp 7, przec. wyn. - 240.060,00, wskaźnik - 102,28%, 1986r. - 289.770,00 Rp 7, przec. wyn. - 289.140,00, wskaźnik 100,22%, 1987r. - wg ZUS 140.440,00 Rp 7 + 42.000,00, 326.315,00 karta płacowa, razem 508.755,00, przec. wyn. - 350.208,00, wskaźnik 145,27%, 1988r. - 272.840 + 54.000,00 karta płacowa, razem 636.640,00, przec. wyn. 637.080,00, wskaźnik 99,93%, 1989r. - 1.184.707,00 Rp 7 + 143.550,00, do 30.06. 261.426,00 karta płac, od 01.04. - 1.403.175,00 (...) Rp 7, razem 2.992.858,00, przec. wyn. - 2.481.096,00, wskaźnik 120,63%, 1990r. - 5.490.700,00 Rp 7 + od 01.06. - 11.904.000,00 potwierdzenie ZUS, 8.779.400 (...) Rp 7, razem 26.174.100,00, przec. wyn. - 12.355.644,00, wskaźnik - 211,84%, 1991r. - 9.021.000 + 55.108.840, 20.844.910 (...), razem 84.977.750, przec. wyn. - 21.240.000, wskaźnik 400,08%, 1992r. - 34.474.300,00 (...) Rp 7, 111.918.000,00 potw. ZUS, razem 146.392.300,00, przec. wyn - 35.220.000,00, wskaźnik 415,65%, 1993r. - 36.468.200,00 Rp 7, 117.730.000,00 potw. ZUS, razem 154.198.200,00, przec. wyn - 47.940.000,00, wskaźnik 321,65%, 1994r. - 49.971.800,00, Rp 7, 254.580.000,00 potw. ZUS, razem 304.551.800,00, przec. wyn. - 63.936.000,00, wskaźnik - 476,34%, 1995r. - 5.034,18 Rp7, 2.440,00 potw. ZUS, razem 7.474,18, przec. wyn. - 8.431,44, wskaźnik 88,65%, 1996r. - 7.110,36, przec. wyn. - 10.476,00, wskaźnik - 67,87%, 1997r. - 9.152,69, przec. wyn. - 12.743,16, wskaźnik - 71,82%, 1998r. - 10.611,18, przec. wyn. -14.873,88, wskaźnik - 71,34%.

Wyliczenie wynagrodzeń za lata 1987 - 1989 (od I - XII): wnioskodawca według świadectwa pracy w (...) w P. pracował w okresie od 2.01.1987 - 31.12.1989 na ⁽¹⁾/4 etatu. Wyliczenie wynagrodzenia za ten okres za lata 1987 - 1988, tj. wynagrodzenie zasadnicze wynosiło 25.000zł. miesięcznie i za rok 1989 - 75.000zł. miesięcznie, i tak: 1987r. - 12 m-cy x 25.000zł. = 300.000zł., 1988r. - j.w. - 300.000zł., 1989r. - 12 m-cy x 75.000zł. = 900.000zł.

Biorąc powyższe pod uwagę, podstawy wymiaru kapitału początkowego za w/w lata wynosiłyby:

1987r. - 140.440zł., wynagrodzenie w (...) wg Rp 7, 326.315zł., wynagrodzenie w (...) wg kartotek płacowych, 300.00zł., wynagrodzenie w (...), wyliczenie biegłego, ZUS przyjął najniższe wynagrodzenie w j.g.u. w wysokości 42.000zł., razem 766.755zł. Podstawa wymiaru za 1987r. wynosiłaby 218,94%, tj. 766.755zł. : 350.208zł. ZUS przyjął podstawę w wysokości 145,27%, 1988r. - 272.840zł., wynagrodzenie w (...) wg Rp 7 309.800zł., wynagrodzenie w (...) wg kart płacowych, 300.00zł., wynagrodzenie w (...), wyliczenie biegłego, ZUS przyjął najniższe wynagrodzenie w j.g.u. w wysokości 54.000zł., razem 882.640zł. Podstawa wymiaru za 1988r. wynosiłaby 138,54%, tj. 882.640zł.: 637.080zł. ZUS przyjął podstawę w wysokości 99,93%, 1989r. - 1.184.707zł., wynagrodzenie w (...) wg Rp 7, 1.403.175zł., wynagrodź, w (...) od 01.04. wg Rp 7, 261.426zł., wynagrodzenie w (...), wg karty płacowej, 900,00zł.,

wynagrodzenie w (...), wyliczenie biegłego, ZUS przyjął najniższe wynagrodzenie w j.g.u. w wysokości 143.500zł., razem 3.749.308zł. Podstawa wymiaru za 1989r. wynosiłaby 151,11%, tj. 3.749.308zł. : 2.481.096zł. ZUS przyjął podstawę w wysokości 120,63%. Biorąc powyższe pod uwagę, najkorzystniejszy wwpw kapitału początkowego z kolejnych 10 lat z okresu do 31.12.1998r., byłby z lat 1985 - 1994 i wynosiłby 253,67% (2536,65 : 10). ZUS do wyliczenia podstawy wymiaru za okres 1987 - 1989, tj. zatrudnienia w(...) przyjął kwoty minimalnego wynagrodzenia w j.g.u. i wwpw wynoszące 239,39%.

Wyliczenie wysokości kapitału początkowego na dzień 1.01.1999r.: podstawa wymiaru kapitału początkowego wynosiłaby 3.052,23zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego, obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z najkorzystniejszych 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1.01.1985 - 31.12.1994, wynoszący maksymalnie 250%. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wwpw kapitału początkowego wynoszącego 250% przez kwotę bazową 1.220,89zł. określoną w ustawie emerytalnej, tj. 250% x 1.220,89zł. = 3.052,23zł.

Do wyliczenia kapitału początkowego przyjęto okresy pracy: składkowe wynoszące 19 lat, 3 m-ce, 16 dni, tj. 231 m-cy, nieskładkowe 3 lata, 11 m-cy, 15 dni, tj. 47 m-cy. Łączny okres składkowy i nieskładkowy wynosi 23 lata, 3 m-ce, 1 dzień, tj. 8371 dni. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31.12.1998r. wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego dla odwołującego wynosi 70,34%. Współczynnik ten służy do obliczenia części 24% kwoty bazowej. Wysokość 24% kwoty bazowej wynosi 293,01zł. (tj. 24% x 1.220,89zł. kwota bazowa). Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat wynosi 209 m-cy i wynika z komunikatu Prezesa GUS z dnia 25.03.1999r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn (MP Nr 12, poz.173). Obliczenie wartości kapitału początkowego: część socjalna 293,01zł. x 70,34% (współczynnik proporcjonalny) = 206,10zł. (231 m-cy okr. skl. x 1,3%) : 12 x 3052,23zł. (podstawa wymiaru = 763,97zł. (47 m-cy okr. nieskl. x 0,7%) : 12 x 3052,23zł. (podstawa wymiaru) = 83,63zł., 1.053,70zł. x 209 m-cy (średnie dalsze trwanie życia) = 220.223,30zł. Kapitał początkowy ustalony na dzień 1.01.1999r. wynosiłby 220.223,30zł. Kapitał początkowy ustalony na dzień 1.01.1999r. podlega waloryzacji według zasad określonych w art. 173 ustawy emerytalnej. Zwaloryzowany kapitał początkowy uwzględniany jest w podstawie obliczenia emerytury ustalonej wg nowych zasad, tj. z zastosowaniem art. 26 ustawy emerytalnej (**opinia k. 67 - 71/akta sprawy**).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w postępowaniu przed organem rentowym oraz w niniejszej sprawie. W poczet materiału dowodowego Sąd przyjął opinię biegłego z zakresu rachunkowości, który po analizie akt rentowych, odwołania i odpowiedzi na odwołanie, dokumentacji pracowniczej oraz płacowej skarżącego, zgromadzonej w aktach sprawy, dotyczącej w szczególności okresu zatrudnienia ubezpieczonego w (...) w P., ustalił wysokość kapitału początkowego K. B. na dzień 1 stycznia 1999r. w najkorzystniejszym wariantcie oraz ustalił wwpw jego wymiaru przyjmując wynagrodzenie w (...) za lata 1987 - 1989 w wysokości 25.000zł. miesięcznie bez premii i za 1989r. w wysokości 75.000zł. miesięcznie bez premii. Najkorzystniejszy wwpw z lat 1985 - 1994 wynosiłby 253,67%, przyjęty do wyliczeń zgodnie z przepisami ustawy emerytalnej w maksymalnej wysokości 250%. Kapitał początkowy na dzień 01.01.1999r. wynosiłby 220.223,30zł. W ocenie Sądu przedmiotowa opinia jest miarodajna, fachowa i brak podstaw by odmówić opinii mocy dowodowej. Podzielając w pełni opinię biegłego, Sąd przyjął zawarte w niej ustalenia i wnioski za podstawę merytorycznego rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy zważył:

Ponieważ postępowanie dowodowe w całości zostało przeprowadzone w oparciu o dokumenty zawarte w aktach organu rentowego, aktach sprawy, opinię biegłego sądowego, stosownie do art. 15zsz2 ustawy z 2 marca 2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, 567, 568 i 695), w brzmieniu, określonym ustawą z dnia 14 maja 2020r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz.U.2020.875), zaistniały przesłanki do wydania w sprawie wyroku na posiedzeniu niejawnym.

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Jak wynika z art. 173 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U z 2015, poz. 748 ze zm.), dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31.12.1948r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy. Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone dla osób w wieku 62 lat , tj. zgodnie z komunikatem Prezesa GUS z 25.03.1999r. (art. 173 ust. 2 ustawy).

W myśl art. 174 ust. 1 i ust. 2 pkt 1, kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12. Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy okresy składkowe, o których mowa w art. 6.

Postępowanie dowodowe wykazało, że istnieją podstawy do ustalenia wnioskodawcy kapitału początkowego w wersji korzystniejszej od ustalonej przez ZUS. Najkorzystniejszy wwpw z lat 1985 - 1994 wynosiłby 253,67%, ale przyjęty do wyliczeń zgodnie z przepisami ustawy emerytalnej w maksymalnej wysokości 250%. Kapitał początkowy na dzień 01.01.1999r. wynosiłby 220.223,30zł.

Z uwagi na powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴§2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji.